

millia baptizata sunt. * Extructa hinc certatim templa, praefecti vrbibus et oppidis doctores, qui plebem ab idololatria ad Christum ducerent. Proceres quidem nonnulli acriter his GEYSAE institutis repugnarunt, ille tamen partim pietate, partim auctoritate et armis seditiosos repressit, ita vt armis pedetentim neglectis in ciuili vita mitescerent, pacemque finitimis cum gentibus colerent. Quamuis impedire haud potuerit, quin cultus idolorum praesertim inter nobiliores passim exerceretur. Ad hos tam praeclaros conatus vtrum GEYSA, apparitione *S. Mariae*, vel *S. Stephani*. Protomartyris adductus fuerit, vt nonnulli volunt, nos meliora edocti, Iudaeo Apellae credendum relinquimus. **

§. 2.

Ita quidem initia Christianae religionis comparata fuisse vulgus historicorum testatur, sed vel *εὐαγγελιότητες*, quibus narrationes ipsorum totae scatent, nec non et fabulae, quibus vniuersum illud conuersionis negotium incrustarunt, suspectam illorum fidem reddunt. Plus itaque Graeci hac in parte scriptores fidei nobis mereri videntur:*** propterea quod rem, primum, sine partium studio,

* Videantur Auentini annal. Boiorum. l. IV. INCHOFERVS l. c. ad. an. 912. LAMPPII historia eccl. reformat. in Vng. & Transylv.

** RANZANVS indice 8. BONFIN. Dec. II. l. I. p. 125. INCHOF. l. c. ad an. 979. qui tamen, in quibusdam circumstantiis discrepat a BONFINIO. Conf. etiam chartaceus ille CHARTVITIVS, in vita eius S. Stephani, quae deprehenditur in Bongarsii scriptoribus rerum Vngaricarum.

*** Primus qui genuina eius initia protulerat, conuersionemque Hungarorum ecclesiae Orientali adscripserat, et a dubiis fabulosisque narrationibus repurgauerat, erat Vir Summe Venerandus GODOFREDVS SCHWARZ Rinteliensis Academiae Professor primarius, in dissert. eius, quam sub nomine ficto an. 1740. 4. Lips. ediderat, sub tit. *Initia religionis christianae inter Vngaros ecclesiae orientali adserta* &c. auctore Gabriele de iuxta Hornad. Hung. Opposuerant se doctae huic sententiae, PETERFY, STILTING, PRAY et KAPRINAY, quibus etiam primo KOLLARIVS in histor. diplom. l. I. c. 46. se